

VILKEN ÅRSMODELL HAR MIN GAMLA MUNKTELL?

lopp varit utsatt för flera, ibland ganska hårdhänta, utgallringar av material. Uppgifter som då inte betraktats som väsentliga att spara, skulle nu ha kunnat vara till stor hjälp.

De verkligt stora tillverkarna av traktorer, där produktionen redan tidigt skedde på löpande band, kan nästan på dagen uppges när en viss maskin tillverkats. Men Munktells hade ju efter internationella mått en blygsammare produktion. Endast BM 10, 20 och 21 tillverkades enligt löpande-bands-principen i slutet av 40- och i början av 50-talet. I stället gjordes s k "upplägg". Det innebär att man bestämde sig för att ett visst antal av traktortyp skulle tillverkas. Till denna produktion avsattes, eller reserverades, ett antal tillverkningsnummer. Upplägget efter en serie traktorer kunde därför gälla en serie med t ex vägvältar.

Efter hand som maskinerna blev färdigmonterade ställdes de upp i lager. Då tiderna var sämre kunde traktorer, men kanske speciellt entreprenadmaskiner, bli stående länge innan de kunde säljas. De kunde alltså köpas som nya, flera år efter det att produktionen av den typen upphört.

I företagets arkiv finns alltså uppgifter om datum för upplägg, tillverkningsnummer och ibland även datum för försäljning av varje maskin. Det vore därför kanske riktigare att tala om *uppläggsår* i stället för tillverkningsår.

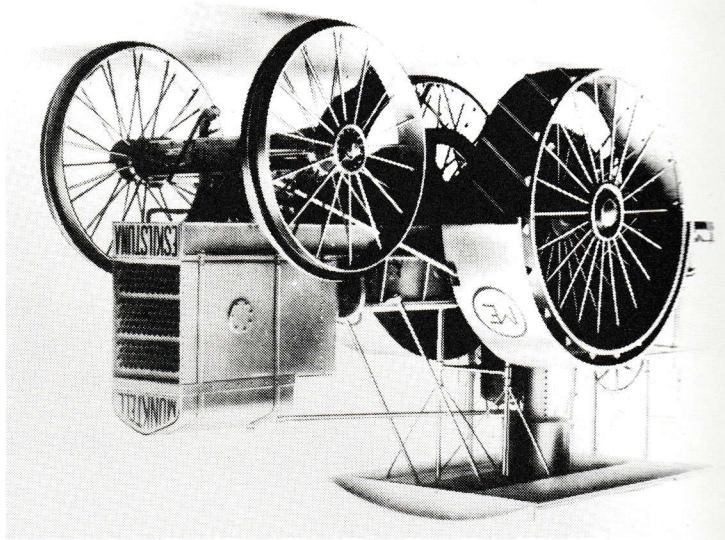
Per Thunström

Visst är det lätt frustrerande att ha en gammal traktor som man inte vet åldern på, där siffrorna i tillverkningsnumret inte ger den minsta antydan till årsmode. Det är väl egentligen bara tyskar som riktigt förstått behovet hos mänskligheten av att kunna få reda på åldern hos en traktor. Den lilla plåten med ordet "Baujahr" med åtföljande instämplat årtal, är en välsignelse för alla veterantraktoringres-serade.

Har i Sverige har traktortillverkarna inte varit lika framsynta på den punkten. Många ägare till gamla Munktelare har frågat Veterantraktorklubben, och än fler har vänt sig direkt till Volvo BM, i hopp om att kunna få reda på sin traktors tillkomstår. Det värsta är att inga riktigt säkra och entydiga uppgifter då har stått att få tag i.

För att nu råda bot på detta har en samling kunniga herrar på Volvo BM i Eskilstuna sammansällt en "officiell" lista. Lef Forberg, Harry Gustafsson, Nils Kassling, Bengt Ohlin och Anders Öberg, alla med lång erfarenhet av den tidigare traktorproduktionen, har med hjälp av bevarade arkivuppgifter, egna erfarenheter och i vissa fall med hjälp av kvalificerade gissningar fått fram denna sammanställning.

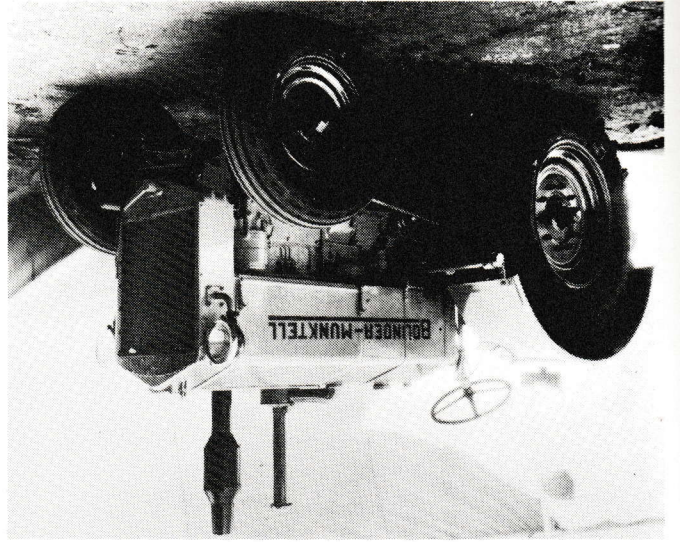
Eftersom det gamla arkivmaterial är ofullständigt är det svårt att få listan 100 %-igt tillförlitlig. Företagets arkiv har under årens

Typ 30-40 hk

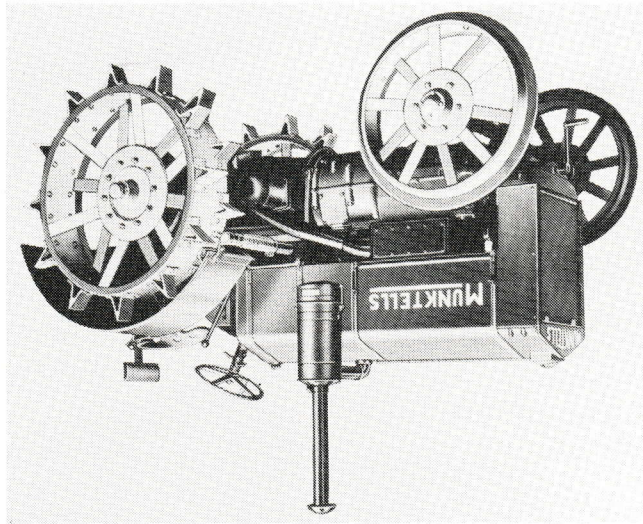
2 cyl. vertikal tändkulemotor med vatteninsprutning.
Effekt: normal 30 hk, maximal 40 hk. Motor varvtal: 550 r/m
Tillverkad år: 1913-1915 Antal: 31

Tilliv. år 1939
 Tilliv. nr 7824-7838
 8159-8183

Typ BM 3
 2 cyl. tändkulemotor, 33-50 hk, 1.000 r/m. Tillverkad år: 1939-1942
 Antal: 40

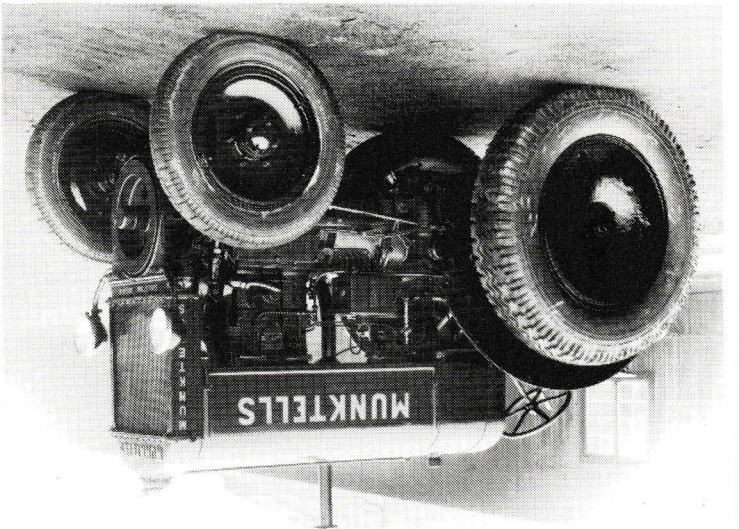
Tilliv. år 1946
 Tilliv. nr 9301-9315
 1610
 1945
 8200-8399
 8071-8158
 1942
 7859-8058
 1939
 Tilliv. nr

Motor: samma som i typ 25. Tillverkad år: 1939-1946. Antal: 500.
 Skillnaden mellan typ 25 och BM 2 består endast i att den först-
 nämnda har spakmanövrerad koppling, medan den sistnämnda har
 koppling med forpedal. I de serier som tillverkades 1938-1939 kan
 ingå traktorer av bägge typerna.

Typ BM 2

Tilliv. år 1935
 Tilliv. nr 6096-6145
 1934
 5944-5993
 1933
 5839-5889
 1932
 5753-5788
 1928
 4391-4490
 4241-4340
 1927
 4063-4065
 Tilliv. nr

Typ 30 hk
 2 cyl. vertikal tändkulemotor, 30-36 hk, 650 r/m
 Tillverkad år: 1927-1935
 Antal 545, varav cirka hälften väghyvlar

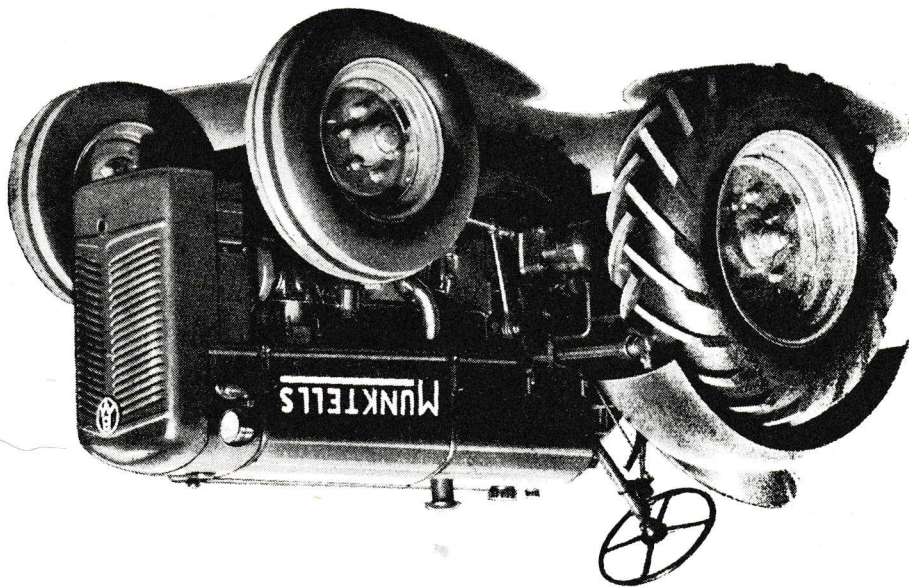
Typ 25
 2 cyl. tändkulemotor, 28-32 hk, 900 r/m. Tillverkad år: 1934-1938
 Antal 1.314

Tilliv. år 1934
 Tilliv. nr 5890-5892
 1935
 6046-6095
 6146-6195
 6247-6342
 6372-6421
 6458-6462
 6465-6564
 6567-6816
 6920-6924
 6975-7024
 7026-7525
 7531
 7643-7783

Typ BM 4

Gengsdriven 6 cyl. Volvo FCG förgasarmotor, 30 hk vid 1.500 r/m. Tillverkad år: 1939-1945 Antal: 114

Tillv. nr	1939	8500-8599
Tillv. år	1944	8658-8670
	1945	8001

BM 20

2 cyl. tändkulemotor, 40 hk vid 1.050 r/m Tillverkad år: 1944-1950 Antal: 4.000 I detta antal, 4.000 st, ingår också 500-600 traktorer benämnda GBMV-1. De var utrustade med gengsdriven, men i övrigt lika BM 20. Med gengs utvecklade motorn 36 hk vid 1.150 r/m. GBMV-1 tillverkades under åren 1944-1945.

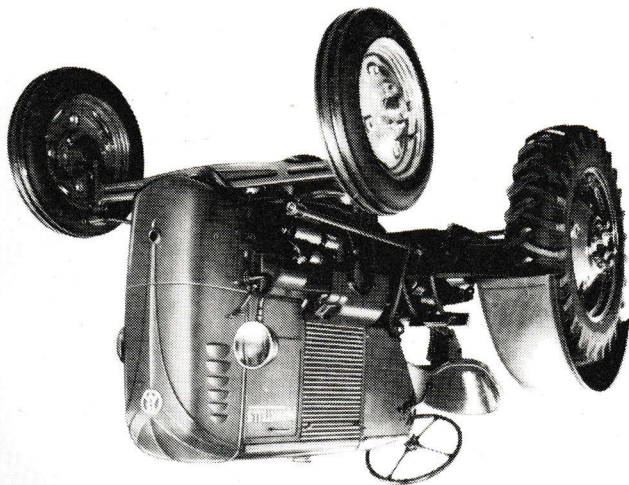
Tillv. år

Tillv. nr

1944	8400-8449
1945	8881-9067
1946	9068-9280
1947	9316-9697
	9698-10115
	11096-11269
	11596-11605
1948	11270-11883
1949	11884-12605
1950	16606-17605

BM 10

2 cyl. tändkulemotor, 20 hk vid 1.200 r/m. Tillverkad år: 1946-1952. Antal: 6.400

Tillv. år

Tillv. nr

1946	9281-9300
1947	10116-10616
1948	10617-11095
1949	12606-13085
	13086-14225

Tillv. år

Tillv. nr

1950	14226-16605
1951	18610-19109
1952	19110-20009
	(20009 lev. febr. 1953 till filialen i Paris)
	(19109 lev. maj 1952)

BM 21

2 cyl. tändkulemotor med toppinsprutning, 43 hk vid 1.050 r/m. Tillverkad år: 1951-1952 Antal: 1.000

Tillv. år

Tillv. nr

1951	17610-18109
1952	18110-18609

